

Marian Płachecki

"Jan Hempel jako komentator literatury polskiej", Marian Stępień, "Ruch Literacki" z. 5 (1977) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 21/1 (67), 203

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ SKOCZYŃSKI Jan: O tzw. śnie genezyjskim w "Królu-Duchu" Słowackiego. "Ruch Literacki" 1977 z.4 s. 293-301.

Przedmiotem zainteresowania autora, inaczej niż dotychczasowych interpretatorów problematyki snu w utworach Słowackiego, jest "sen bez snów", leżący u genezy "snów doskonalszych", poprzedzający aktywność ducha. Autor bada ewolucję metempsychiczną śpiącego ducha od snu-bierności do snu-śmierci. Przedstawiona koncepcja snu, nazywanego snem genezyjskim, nawiązuje do koncepcji renesansowych nie utożsamiających snu-spania i marzenia sennego.

BP/67/75

I.S.

/II/ STĘPIEŃ Marian: Jan Hempel jako komentator literatury polskiej. "Ruch Literacki" 1977 z. 5 s. 345-364.

Przedstawia autor kryteria wartościowania oraz interpretacje poszczególnych utworów, podejmowane przez Jana Hempla. Szerzej - o stosunku krytyka do romantyzmu polskiego, a zwłaszcza do Mickiewicza i "Pana Tadeusza", który jest dla Hempla dziełem niejednolitym. Sam Mickiewicz, w obawie, że rozwijana przezeń apologia szlachty może stać się - mimo woli - satyrą na tę warstwę, ucieka się do "dobrotliwej ironii"; postawienie księdza na czele zrywów patriotycznych czyni z "Pana Tadeusza" poemat klerykalny, a w toku recepcji umożliwia pełnienie funkcji burżuazyjnej biblii narodowej; realizm poematu wykoleja się również na kwestii chłopskiej - rozmyślnie pominiętej przez poetę. Omawia dalej autor postawę Hempla wobec Fredry, Sienkiewicza, Reymonta, Struga, Żeromskiego, Kadena, Choromańskiego, Schulza.

BP/67/76

M.P.